

Telegraful Român

Organ național-bisericesc.

Abonamentul:

Pe un an 60 coroane. — Pe șase luni 30 coroane. — Pe trei luni 15 coroane.
Ziarul apare Marțea, Joia și Sâmbăta

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Amânarea congresului.

Congresul național bisericesc al românilor ortodoxi din vechea Ungarie și Transilvanie a fost chemat la Sibiu pe ziua de Duminecă în 15/27 Decembrie a. c., pentru a-și vedea de lucrările sale normale, și totodată pe ziua de Joi în 19 Decembrie a. c. (1 Ianuarie 1920) a fost convocat congresul electoral, spre a face actul cel mare, așteptat de toată suflarea ortodoxă română, anume alegerea de mitropolit pentru mitropolia noastră ortodoxă română.

Peste un an mitropolia noastră ortodoxă română tângește în starea de văduvie.

La 1 Octombrie 1918 a închis ochii în un hotel din fosta capitală a Ungariei, în Budapesta, fostul mitropolit ortodox român dela noi.

Este o vorbă veche, care zice: «*De mortuis nihil, nisi bene*», în altă versiune. tot cam acestea se cuprind: «*De mortuis aut bene, aut nihil*».

Am avea de spus unele și altele și față de alegerea fostului mitropolit, și față de viața lui înainte de a deveni din Saul-Paul, și înainte de alegere, și după alegere, și înainte de trecerea lui din viață, și despre timpul după trecerea lui din viață, mai ales despre cele petrecute în viața noastră bisericească după trecerea lui din viață.

Sfânta scriptură în cartea înțelepciunii zice, că: «*este timp pentru toate*».

Va veni vremea pentru toate, tot după vorba scripturii: «*Și cărțile se vor deschide, și faptele se vor vădi*».

Va veni vremea, când vom putea vorbi și noi despre cele petrecute.

Congresul nostru convocat pe ziua de 15 Decembrie a. c., pe Dumineca viitoare, avea să rostească cuvinte respicate, cuvinte de îndrumare pentru biserica noastră.

Congresul convocat pe Dumineca viitoare era chemat să ne arete cadrul, unde avem să așezăm în organizația bisericii ortodoxe române din «România-Mare» biserica ortodoxă română din «Ungaria», biserica constituțională a lui Șaguna, unde avem să încadrăm, și cum, în ce mod, între ce condițiuni, sub ce forme să încadrăm moștenirea Marelui Șaguna.

Și aceasta avea să o facă congresul național bisericesc, ca reprezentanță legală a bisericii ortodoxe române dela noi.

Dela 1846 până la 1866, timp de 20 de ani soarta bisericii ortodoxe române din Ardeal și din părțile Ungurene a fost pusă în mâna episcopului, mai târziu mitropolitului Andreiu Șaguna.

La 1868 biserica a fost pusă pe bazele constituționale de azi, baze legale, canonice, luate din timpurile cele mai vechi ale bisericii, de pe timpurile Apostolilor.

Primul congres s'a întrunit aici în Sibiu la 16/28 Septembrie 1868.

Cu ocaziunea aceluia congres nemuritor Andreiu Șaguna între altele a rostit și cuvintele următoare:

«*Astăzi, când Ți a venit Ție, Noule Ierusalime, iarăși lumina, și lumina Domnului peste tine a răsărit, depun cu desăvârșită odihnă sufletească toată competența legislativă și administrativă a bisericii noastre naționale în mâinile Congresului prezinte și ale celor viitoare congrese, cari singure sunt reprezentanțele legale și canonice a întregii noastre provincii mitropolitane, prin urmare competente, de a duce și conduce treburile administrative economice bisericești, școlare și fundamentale.*

«*De azi încolo depun și responsabilitatea pentru ulterioara soartă a bisericii în mâinile acestui congres și celor viitoare, și mă mângâi, căci citez a zice, că nu în deșert am alergat, nici în deșert am ostenit. Filipeni II, 16.*

Un bărbat providențial, după muncă de o viață întreagă, în un stat dușman din capul locului bisericii noastre, dușman neamului nostru, un bărbat serios, încărunit în lupte pentru biserica sa, un bărbat rar în viața unui popor, din poziția sa responsabilă de conducător al bisericii lui Christos, un bărbat conștiu de răspunderea sa și înaintea oamenilor și înaintea lui Dumnezeu, un asemenea mare bărbat ne-a lăsat nouă moștenire biserica cu legea actuală: «*Statutul organic*».

De moștenirea aceasta a unui neam, de moștenirea aceasta a unei biserici naționale, cu mâni — cum se zicem mai

FOISOARA

Discurs

rostit la ședința festivă a societăților de lectură a elevilor seminariale în ziua Sfântului Andreiu de prof. Aurel Popoviciu.

Ilustritatea Voastră domnule vicar!
Onorați oaspeți!
Domnilor colegi!
Iubită tinerime!

În prima Decembrie, zi senină cu soare cald de primăvară, am sărbătorit cu tot avântul sufletului nostru de popor tinăr aniversarea de un an dela marea adunare națională din Alba-Iulia, vechea cetate a lui Mihai voevodul cu paloșul de foc și cu numele de arhanghel.

Fiind aceasta zi de bucurie și de înviere obștească, nu am prăznuit-o după programe și forme învechite, ci ca unei zile în care s'au rupt lanțurile sclăviei, cari ferecau trupul și mintea unui neam întreg s'au ridicat altare de venerațiune în toate inimile românești strigând, cu veselie cu cuvintele Sf. Ioan Gură de Aur, unde-ți este moarte acul, unde-ți este iadule biruința? Ce eram înainte de întâi Decembrie 1918? Un neam răslețit sub toate stăpânirile

asupritoare, cari ne împrejmuiau, un neam ferecat în obezile sclăviei trupesti și sufletești, ținut în întunec prin toate mijloacele și meșteșugurile pe cari mintea omenească le poate născoci.

În cursul celor 2000 de ani vijelioși trecuți peste capetele noastre, înfruntând cu bărbăție toate atacurile pornite înspre noi de semințiile barbare ale Asiei îndepărtate, udându-ne golia cu lacrimi și cu sudori de sânge, paharul suferințelor și al amărăciunilor de tot soiul l-am golit până la cea din urmă picătură. Cu brațele ferecate în lanțurile sclăviei cu pumnii încheștați de mânie fulgerătoare ne uitam neputincioși cum asupritorii venetici ne răpesc școalele, ne pângăresc altarele și ne trag pe roată conducătorii.

Și ce-am devenit după aceasta zi memorabilă? Din neam de iobagi, cu o viață strămtă de sate și de preoți străini în țara lui, am devenit o națiune slobodă, tare și stăpână pe destinele ei, care pământul întins dintre Nistru și Tisa, dintre Molna și Dunărea bătrână, cu câmpiile-i aurii, cu codrii lui verzi de brad și cu bogățiile-i incomensurabile și-l poate numi țara sa.

Ne-am răslețit și asuprit cu o țară și cu o viață îngustă, istoria lumii de prea puține ori a luat cunoștință despre noi. Cu ziua de 1 Decembrie a anului trecut am devenit însă în orientul Europei un neam cu menire istorică. Cu acest dat ca neam unit, cu virtuți creștinești și

cețățenești mai scipitoare ca aurul am intrat în istoria universală. Ce ne este trecutul viforos în raport cu prezentul și cu nesfârșitul viitor? O clipă de beznă într-o veșnicie plină de lumină!

Iată pentru ce actul marelui petrecut întră zidurile cetății de pe malul Murășului cu apa lină, când reprezentanții neamului între uragane de însuflețire și de aplauze au decis unirea Ardealului cu țara mamă, a trebuit să fie sărbătorit de tot sufletul românesc.

Trecuți de câteva zile peste aceasta sărbătoare națională, azi ne-am întrunit la un nou praznic comemorativ! Ne-am întrunit azi aici, ca în cadrele unei sărbări mici să aducem prinos de recunoștință, acelei figuri mari din trecutul nostru nu prea îndepărtat, care indirect, prin preoții și dascălii cari au condus poporul satelor noastre la Alba-Iulia și s'au inspirat hotărârea de unire cu frații de pretutindenea, are merit și ea la succesul desăvârșit al adunării și la înfăptuirea unității noastre naționale.

În ziua celui întâi chemat dintre apostolii creștinismului ne-am adunat să prăznuim memoria unui apostol al redșteptării noastre naționale, memoria Marelui arhieru Andreiu Șaguna, a cărui suflet și la adunarea din Alba-Iulia a plutit peste turmă și pastori, peste preoții și dascălii săi, pentru a căror emancipare din negura deasă a neștiinței în viața pământească a muncit atât de mult.

domol, mai în stil bisericesc, mai cruțător, cu mâni îndrăznețe se ating azi următorii — unii următori ai Marelui Șaguna.

«*Andrieu Șaguna*» sau Stefan Meteș. Alegeți!

«*Tantum mollis erat*»

Congresul convocat pe Duminecă avea să spună un cuvânt hotărîtor.

Nunai mai alaltăieri am cântat la Axion: «*Ca de un sicriu însuflețit al lui Dumnezeu, nici cum să nu se atingă mâna necredincioșilor*».

E vorba de lucruri sfinte, de așezăminte sfinte, cari ne-au dat scut și apărare în zile de grea cumpănă.

Mii de ani am trăit în asupriri, mii de ani am trăit în persecuțiuni, goane, cum cetim în scriptură.

«*In pustiu rătăcind, în munți, în peșteri și în crepăturile pământului*».

Și acestea toate răbdând, n'am pierdut speranța, n'am pierdut făgăduința.

Înainte de a veni lucrul ca hotărîre în forurile competente, chemat este congresul să spună cuvântul decizător.

Congresul avea să se pronunțe și în alte afaceri de greutate pentru biserica noastră.

Este la ordinea zilei afacerea cu soarta Banatului.

Zeci de mii de credincioși de ai bisericii noastre ortodoxe române sunt rupți din legăturile sufletesti de până acuma cu legiuitul lor Arhiepiscop și consistor. Rupți dela sinul Mamei dulci Române sunt aruncați în alte brațe.

Este vorba să ne organizăm bisericeste cu diecezele noastre. Să ne așezăm episcop în Cluj, în Oradea-mare, în Timișoara.

Este vorba să clarificăm situația școalelor confesionale.

Este vorba să așezăm pe temelii nouă, solide toată viața noastră bisericească, națională, culturală.

Cuvântul din urmă este în toate acestea al congresului.

Sperăm, că amănarea nu va ținea mult

Nr. 9544 Plen.

CIRCULARĂ

cătră preoșimea ortodoxă română din cercul preoșesc congresual Târnava arhidieceza Transilvaniei.

Profesorul seminarial Dr. Nicolae Bălan, fiind ales deputat congresual preoșesc în două cercuri, Deva și Mediaș, a optat pentru mandatul din cercul Deva, astfel cercul Mediaș a devenit vacant.

În temeiul autorizației primite prin concluzul Consistorului mitropolitan din 4/17 Noemvrie 1919 Nr. 227 M., Consistorul mitropolitan prin ordinul din 21 Noemvrie 1919 Nr. 248 M., dispune a se lua măsurile necesare pentru întregirea cercului conform normelor în vigoare.

În împlinirea acestui mandat din partea Preaven. Consistor mitropolitan, prin aceasta dispunem, ca preoșimea care compune acest cerc, să se întrunească în colegiu electoral *Joi în 9/22 Ianuarie 1920* în comuna centrală *Mediaș*, unde sub conducerea comisariatului consistorial să facă alegerea unui deputat din cler pentru congresul național-bisericesc.

Sibiiu, din ședința plenară a consistorului arhidiecezan, ținută la 9/22 Decembrie, 1919.

Dr. Ilarion Pușcariu,
vicar arhiepiscopesc.

Dumitru Coltofean,
secretar consistorial.

Instalarea dlui ministru J. Borcea.

Noul ministru al cultelor și instrucțiunii publice, — dl I. Borcea — și-a luat erii în primire departamentul, fiind prezentat de fostul ministru, dl Octavian Goga.

Dl Goga a rostit o cuvântare, în care a arătat împrejurările politice care l-au silit să părăsească conducerea celui mai important departament.

«N'am avut ocazie, spune d-sa, să expun programul și modul cum înțeleg să pun în aplicare cele două mari probleme: unificarea și reforma învățământului și unificarea vieții bisericești.

«Trăim vremuri grele. În opera de construcție trebuie să ținem seamă de patru organizațiuni speciale școlare și de patru organizațiuni bisericești.

«Cele câteva zile, cât am stat în mijlocul dv. au fost prea puțin pentru schițarea conturului unui program. În locul meu vine un om

din învățământ, cunoscător al problemelor învățământului și bisericești din țară, căruia îi vom da sprijin, adunându-i materialul necesar asupra învățământului și bisericești din ținuturile alipite».

Dl Goga își ia rămas bun dela funcționari, asigurând că va depune muncă pentru rezolvarea problemelor care l-au călăuzit toată viața.

D. ministru I Borcea spune, că fără voia d-sale urmează d-lui Goga, pe care-l consideră ca un simbol al neamului nostru.

«Cu durere îl văd că se desparte de ministerul cultelor și îi urez să-l văd cât mai curând înapoi».

D. ministru amintește programul de activitate al blocului, pe care chiar de mâine va începe să-l înlăturească.

«Vă cer solidaritate, muncă, având nădejde deplină că mă veți considera ca pe un frate al d-vs. pentru rezolvarea problemelor ce ni sunt puse înainte. Despărțirea dlui Goga este dureroasă. Îl rugăm să ne dea sprijinul său moral și să creadă că-l considerăm un simbol frumos, împrejurul căruia vom clădi temeinic ceea ce voim să clădim».

Din partea funcționarilor ministerului vorbește dl inspector general Lupu Antonescu, care asigură pe dl ministru de munca funcționarilor.

D. Vălcovici, secretar general, amintește de calitățile dlui ministru Borcea cari sunt o garanție a soluțiilor bune ce se vor da problemelor de învățământ.

«Vă asigur, dle ministru, spune d-sa, că veți găsi aici colaboratori sinceri, foarte muncitori și foarte pricepuți. (Dacia).

D. Victor Bontescu la ministerul industriei.

Ieri la oarele 12, funcționarii superiori ai ministerului de industrie s'au întrunit în cabinetul dlui secretar general, unde dl Aurel Vlad, fost ministru ad-interim, și-a luat rămas bun dela funcționari, aducându-le laude și rugându-i să-i poarte aceeași bună amintire, pe care d-sa li-o poartă.

Dl Victor Bontescu, noul ministru spune că în scurtul interimat dela ministerul de domenii, a constatat, că problema arzătoare a zilei de azi e refacerea agrară, cerută imperios de înlăturarea antagonismului dintre proprietar și țăran.

«Am cutezat să viu în fruntea ministerului de industrie, fiindcă am socotit că voi putea molcomi prin acest departament antagonismul de care v'am vorbit și care în România întregită și perfect integrală economicește, nu mai poate dăinui.

Vom căuta să dăm noi orizonturi industriale vechiului regat, îndreptându-i posibilitățile spre sursele Transilvaniei, căutând totodată să asigurăm munca localnicilor.

Nu intră în intențiile mele și nici nu mă încumet chiar să descriu cu acest prilej faptele acestui mare arhiepiscop, mare Român și uriaș al gândirii românești, fapte cari i-au asigurat recunoștință și pomenire veșnică între noi.

Să descriu lupta grea pe care Andreiu Șaguna a purtat-o pentru scoaterea bisericii noastre strămoșești din starea tristă în care se află în vremurile când arhieriei ei erau desbrăcați și bătuți până la sânge în piețele publice? Aceasta ar însemna să deschid un capitol lung din istoria bisericii noastre naționale cu povestiri înduioșătoare până la lacrimi, nepotrivite cu momentele senine pe cari le trăim.

Să vă dau o icoană plastică despre luptele dârze pe cari le-a purtat Șaguna cu o lume de dușmani pentru restaurarea vechii noastre mitropolii îngropată de un veac și jumătate și pentru îngrădirea ei cu «Statutul organic», legea fundamentală pentru conducerea afacerilor noastre bisericești și școlare, care în statul asupritor, acum el însuși îngropat ne-a asigurat o viață de stat? A-și cădea în repetiri inutile, căci scrutători mai harnici ai trecutului nostru, oameni mai dibaci în manuirea condeiului au făcut acest lucru mai de demult.

Și activitatea lui Șaguna nu se termină aci, căci întemeierea și reorganizarea celor peste 600 de școale populare în frunte cu seminarul teologic-pedagogic menite toate a duce lumină

în satele noastre învăluite în ceața deasă a neștiinței, încă formează o parte vastă din viața sa harnică și neobosită.

Tipografia arhidiecezană, Asociațiunea pentru literatura română și pentru cultura poporului român, precum și alte așezăminte culturale pe cari le mai avem, toate sunt întemeiate de sau prin acest arhiepiscop trimis de providință la cârma bisericii noastre ortodoxe în timpurile cele mai critice pentru ea.

Dar nici cu acest capitol viața și activitatea arhiepiscopului și mitropolitului Andreiu Șaguna n'ar fi exhaustată, căci în istoria noastră națională încă și-a scris numele cu litere de aur. Dela adunarea de pe Câmpul libertății când pentru primadată neamul românesc de dincoace de Carpați, respectând drepturile altora, s'a decretat de națiune liberă, independentă și egal îndreptățită cu celelalte națiuni conlocuitoare, timp de un pătrar de veac Șaguna a fost sufletul mișcărilor și luptelor noastre naționale.

Vorbind despre acest bărbat dotat cu bogate daruri de sus, cu drept cuvânt se poate zice, că nu este teren, nici bisericesc, nici școlar, nici politic, nici social și cultural, pe care muncind desinteresat, să nu-și fi câștigat merite neperitoare.

În considerarea activității sale pe cât de vastă, pe atât de rodnică, tinerețea care și-a

făcut educația în școala care-i poartă numele. în ziua sf. Andreiu an de an i-a închinat câte o serbare comemorativă prin care își manifesta în extern recunoștința față de cel mai mare binefăcător al său.

Manifestările acestea de adâncă recunoștință și de pioasă aducere aminte în timpul celor 5 ani de vifor și de cutremur universal prin aplicarea forței brutale n'au putut fi înăbușite decât pentru un timp foarte scurt.

Intrați acum în împrejurări de viață normale, și și mai prielnice ca cele din trecutul plin de neguri, societățile de lectură ale tinerilor noștri teologi și pedagogi spre binele public vreau să se facă din nou misionare ale cultului lui Șaguna.

Cu aceste ședințe de azi care vrea să fie o copie, o zală de legătură între ședințele din trecut și între cele ce în viitor societățile noastre de lectură an de an vor să le aranjeze în memoria fericitului arhiepiscop și mitropolit Andreiu o declar de deschisă.

Vorbe înțelepte.

Nu scormoni ceușă mortului.

Cine cumpără pe datorie, plătește de două ori.

Vă cer să ocoliți interesele locale și să le serviți numai pe cele mari ale țării.

Așezeni, în acest departament trebuie ocrotit politicianismul. De altfel, partidele vechiului regat reprezintă un crâmpel al trecutului și în nici un caz o garanție pentru viitor.

Trebuie să ne închinăm activitatea numai idealului refacerii.

Vreau să vă fiu tovarăși și să-mi fiți tovarăși.

A urmat prezentarea funcționarilor.

«Dacia».

Circulară.

Se aduce la cunoștința publicului, că în orașul Sibiu nimeni nu poate face rechiziții de camere mobilate pentru ofițeri decât ofițerii sau delegații Comandamentului, care vor purta asupra lor o legitimație că este îndreptățit de subsemnatul a face această rechiziție. Ori care altul care se va prezenta pentru a face rechiziție într-o locuință, proprietarul caselor este obligat a se prezenta la Comandamentul Pieței Sibiu pentru a aduce cazul la cunoștința noastră ca să se ia măsuri de darea în judecată a aceluia care abuzează de un drept pe care nu l au.

Acest ordin intră în vigoare imediat după publicarea lui.

Comandantul Pieței Sibiu:
Maior Boerescu.

Nr. 655/1919.

Convocare.

În înțelesul §-ului 25 din statute, membrii «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român» se convoacă la

Adunarea generală ordinară,

care se va ține în Sibiu, în zilele de 10 și 11 Ianuarie st. n. 1920.

Programa adunării:

Sâmbătă în 10 Ianuarie n. 1920, la orele 11 a. m.

Sedința I. cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Inscrierea delegaților prezenți ai despărțimintelor.
3. Raportul general al comitetului central pe anii 1913—1918.
4. Alegerea comisiunilor pentru:
 - a) examinarea raportului general pe anii 1913—1918;
 - b) cenzurarea socotelilor pe anii 1913—1918 (adecă pe 6 ani) și a proiectului de buget pe anul 1920, iar, în legătură cu aceasta, studiarea Pragmaticii de serviciu a funcționarilor «Asociațiunii»;
 - c) înscrierea membrilor noi;
 - d) modificarea statutelor «Asociațiunii» și modificarea «Regulamentului Secțiilor științifice literare» ale «Asociațiunii»;
 - e) chestia fusionării școlii civile de fete a «Asociațiunii» cu Liceul de fete al Statului din Sibiu și hotărârea adusă pentru susținerea internatului în legătură cu un curs de industrie și menaj de doi ani;
 - f) chestia colaborării «Asociațiunii» cu Liga culturală și cu celelalte societăți culturale românești de pretutindeni;
 - g) candidarea prezidentului, viceprezidentului și a membrilor comitetului central pe un nou period de 3 ani, cum și alegerea secretarului literar.
5. Prezentarea eventualelor propuneri.*)

Duminecă în 11 Ianuarie n. la orele 9 a. m.

1. Sedința a II-a, cu următoarea ordine de zi:

1. Raportul comisiunii alese pentru examinarea raportului general, și propunerile acestei comisiuni.
2. Raportul comisiunii însărcinate cu cenzurarea socotelilor și a proiectului de buget, precum și cu examinarea pragmaticeii de serviciu a funcționarilor «Asociațiunii», și propunerile acestei comisiuni.

*) Eventualele propuneri au să fie înaintate, în scris, prezidentului «Asociațiunii» (Sibiu, str. Șaguna Nr. 6) cu 8 zile înainte de adunarea generală.

3. Raportul comisiunii pentru înscrierea de membri noi.

4. Raportul comisiunii alese pentru studierea chestiei modificării statutelor «Asociațiunii» și a Regulamentului secțiilor științifice literare», și propunerile acestei comisiuni.

5. Raportul comisiunii alese pentru studierea chestiei fusionării școlii civile de fete a «Asociațiunii» cu liceul de fete al Statului din Sibiu, cum și chestia susținerii internatului școlii în legătură cu un curs de industrie și menaj de doi ani, și propunerile acestei comisiuni.

6. Raportul comisiunii alese pentru studierea chestiei de a colabora «Asociațiunea» cu Liga culturală din București și cu societățile culturale românești de pretutindeni.

7. Raportul comisiunii alese pentru candidarea prezidentului, viceprezidentului și a membrilor din comitet pe un nou period de 3 ani, cum și pentru alegerea secretarului literar.

8. Fixarea locului pentru ținerea adunării generale următoare.

9. Dispoziții pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

10. Închiderea adunării generale.

După prânz la orele 4.

II. Sedința festivă a secțiilor științifice literare. Citirea conferențelor ce se vor prezenta.

Sibiu, din ședința comitetului central al «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român», ținută la 15 Octombrie 1919.

Andrei Bârseanu m. p. Romul Simu m. p.
prezident. secretar supl.

Convocare.

Onorații membri ai corpului didactic din plasa Arpașului se convoacă prin aceasta a participa la conferința didactică care se va ține Duminecă după Crăciun în 11 Ian. (29 Dec. a. c. v.) la orele 9 a. m. în școala primară din Arpașul-de-jos.

La această conferință sunt invitați toți binevoitor bisericii și ai școlii și în special domni preoți ca directori școlari, cu cari, chiar de aici înainte, va trebui să lucrăm mai mult mână în mână pentru ridicarea și luminarea Scumpului neam Românesc.

Sibiu, la 6/19 Decembrie 1919.

Chirion Adămoiu,
președinte inv. la șc. de aplicație.

Știrile zilei

† Nicolae Todoran, paroh în Șomfalău, protopresbiteratul Târnava, a încetat din viață în 15 Decembrie a. c. în etate de 34 ani, în al 10-lea an al preoției și al fericitei sale căsătorii. În mormântarea s'a făcut în 18 Decembrie a. c. lăsând în urmă nemângăiata soție și doi copii minoreni. Odihnească în pace!

Comandamentul pieței din loc aduce la cunoștință, că cu privire la sărbători, circulația pe stradă, începând din 22 Decembrie a. c. până în 1 Ianuarie 1920, durează până la 2 oare noaptea.

Aviz. Din însărcinarea dlui Prefect regional se provoacă toți proprietarii de case din acest oraș: să scrie pe table acățate sub poartă, numele și profesiunea locuitorilor. Toate schimbările în casă să fie înștiințate în decurs de 12 ore la Biroul de înștiințare al poliției.

Societatea sportivă «Șoimii» își ține adunarea generală reglementară Marți în 30 Decembrie c. la ora 6 în sala «Asociațiunii». Ordinea de zi: 1. Alegerea comitetului. 2. Eventuale propuneri. — Membrii noi se pot înscrie zilnic în birourile Creditului tehnic.

Comitetul.

La darurile de Crăciun dela Reuniunea meseriașilor sibiieni, au binevoit a contribui: firma comercială M. Vogelsang 200 cor., I. B. Miselbacher sen. 50 cor., Dr. Ludovic Ciato, adv., 10 cor. Exprimă sincere mulțămite: V. Tordășianu, prezident. Stefan Duca, secretar.

Cununio. Joi în 5/18 Decembrie a. c. s'a săvârșit în biserica noastră din Brașov-cetate cununia dsoarei Mărioara Blaga, fiica directorului dela gimnaziul nostru din Brașov Dr. Iosif Blaga, cu dl Dr. Michail Șerban, directorul dela academia de economie din Cluj.

Transmitem tinerei părechi și fericților părinți felicitările noastre cele mai sincere.

Aviz. Conform ordinului Direcțiunii Centrale a Poștelor timbrele și valorile poștale maghiare, încă nesursarjate cu finea anului curent vor fi scoase din circulație și se vor schimba cu timbre din ediția română sau sursarjate.

Timbrele și valorile poștale (cărți poștale, facturi, plicuri cu mărci imprimare etc.) cari sunt în posesiunea particularilor și cari devin nevalabile, să pot schimba la oficiul poștal din loc până la 28 l. c. contra timbrelor române.

Zahăr. Abia eri a sosit transportul de zahăr, de aceea înainte de Crăciun se va face împărțirea numai în măsură redusă, deci din rezervele orașului vor primi persoanele cu cărtică de făină 1 kgr. de familie, începând de Luni în sala asilului orașului, kgr. cu 13 cor.

Lucrătorii, rentierii și ceice și-au procurat dela sine făină pot lua asignații de zahăr la oficiul de alimente al orașului. Împărțirea în general de zahăr va urma după Crăciun, când apoi se va detrage ce se dă acuma.

Magistratul.

Bibliografie. A apărut *Legendele Românilor*. Manual auxiliar pentru cl. II primară. Legendele sunt povestite în grai simplu la priceperea copiilor. Conform instrucției din programa analitică oficială. Indispensabil pentru învățători și elevi. Prețul unui exemplar 1 cor. În curând vor apărea legende pentru cl. III primară. Comandele se adresează: Toma Cocîșiu, director școlar, Blaj.

Publicațiune.

Durerea de gură și unghii, ce a domnit pe teritoriul orașului Sibiu, a încetat.

Ad ord. Consiliului Dirigent, resortul de agricultură Nr. 11130—1919, începând dela 23 Decembrie târgurile săptămânale de vite se vor ține în toată Marția și Vinerea.

În târgurile de vite săptămânale numai din acelea comune se pot mâna vite la târg, cari nu sunt infectate de vre-un morb și numai acei cai, vite cornute, bivoli și oi cari sunt provăzute cu bilet de vite în toată regula.

Capre, porci se pot mâna în lunile de iarnă și numai dela ora 8—12. Negustorii de vite sunt îndatorați ca în totdeauna să aibă permisul de comerț la ei.

Sibiu, la 18 Decembrie 1919.

Șeful oficiului:

Schullerus,
subprefect de poliție.

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25

(Modificată)

I. Vor fi considerați ca infractori:

1. Acei cari fără rea credință, prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc., vor comunica, colporta, comenta, în orce chip, știri fie adevărate, fie înmaginare, sau păreri relative la operațiunile de război, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orce chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scop de a spiona, sau trăda, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare, în timp de război.

Nr. 8864

(386) 2—3

Concurs

In scopul conferirii de stipendii și ajutoare pe anul 1920 din fundațiunea «Andronic»:

I. Pentru învățăceii de orice meserie.

II. Pentru sodalii, deveniți atari în decursul anului 1919.

III. Pentru sodalii, cari au lucrat fără întrerupere 6 ani meseria lor și au dat dovezi despre dexteritatea de a putea deveni măestri, — prin aceasta se escrie concurs pe lângă următoarele condițiuni:

Toți petenții la ajutoare și stipendii să producă:

1. Extras din matricula botezaților.

2. Atestat dela comună, despre averea proprie ori a părinților;

3. Atestat familiar despre familia părinților concurentului ori, fiind el căsătorit despre familia sa, având a se indica în acest atestat: câți prunci minoreni sunt în familie, câți cercează școala și câți mai sunt la meserii.

Indreptățiți a petiționa sânt numai Români ortodocși născuți în arhidieceza Transilvaniei și dieceza Clujului.

In special au să dovedească:

I. Învățăceii

a) că au împlinit anul al 12-lea al etății;

b) că au cercetat școala poporală ori altă școală superioară;

c) că au încheiat contractul cu măestrul și că contractul este înregistrat la autoritatea industrială (pretură ori magistrat)

d) adeverință dela măestru despre sporul ce-l arată în măestrie, despre diligența și purtarea morală; vidimată de catihetul sau parohul local.

Contractul trebuie aclus la cerere în original, sau în copie autentică.

II. Sodalii

a) că au terminat anii de învățacel ceace vor dovedi prin atestatul autorității industriale (art. de lege XXVII din 1884 §. 67;

b) că au purtare bună și fac spor mulțumitor, ceace vor dovedi ori cu carte de lucru, ori cu adeverință dela măestru;

c) ceice vor dovedi, că sunt membri ai vreunei reuniuni de meseriași și că cunosc mai multe limbi, vor fi preferiți.

III. Sodalii cari sunt în condițiuni de a deveni măestrii

a) să aibă certificat dela măestru;

b) să fi lucrat cel puțin 6 ani fără întrerupere în calitate de calfă, ceace vor dovedi cu cartea de lucru, eventual cu adeverințe dela măestrii cari au lucrat;

c) în cerere să arete anume locul unde voiesc să se așeze ca măestri, ce fel de mijloace mai are pentru a începe meseria pe socoteala lor;

d) să dovedească cu atestat dela oficiul parohial că cercetează biserica și e creștin bun și moral.

Dela toți concurenții se cere, ca cererile să fie scrise și subscrise cu mâna proprie, adreseate Consistorului arhidiecezan gr.-oriental din Sibiu și să le înainteze cel mult până la 31 Decembrie 1919 st. v.

Cererile neinstruite în regulă și cele intrate după termen nu se vor lua în considerare.

Sibiu, la 4 Noembrie 1919.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 766—1919

(394) 1—2

Publicațiune.

Comuna Mohu exarândează dreptul de vânat pe termen de 6 ani din 1 Ianuarie 1920 până în 1925 Decembrie 1921 în licitațiune publică în 28 Decembrie 1919 d. m. la 3 ore în cancelaria comunală din Mohu.

Condițiunile de licitațiune în orele oficioase se pot vedea în biroul notarului comunal.

Mohu, la 15 Decembrie 1919.

Primăria comunală.

Nr. 479/1919

(393) 1—3

Concurs repetiț

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Soporul de câmpie, protopresbiteratul Turda, prin aceasta se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B pentru întregirea dotațiunii dela stat, locuință în natură și porțiune canonică corespunzătoare.

Concurenții vor avea să-și prezinte cererile concursuale, instruite în ordine, în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral și pe lângă încuviințarea subscrisului se vor putea înfățișa în parohie în vre-o Duminecă sau sârbătoare spre a sluji și predica și a face cunoștință cu poporul.

Turda, 28 Octomvrie 1919.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Iovian Murășianu,
protopop.

Nr. 692/1919.

(390) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de învățător la școala noastră confesională gr.-or. română din Măgheruș, protopresbiteratul Brașovului, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. 1200 cor. salar anual dela comuna biserică.

2. Locuință în natură.

3. 1/4 jug. grădină.

4. 3 stângini de lemne.

Învățătorul ales este obligat a forma cor cu tinerimea și a conduce corul în biserică în fiecare Duminecă și sârbătoare. Dela candidat să recere să aibă calificatie de 4 cl. gimn. și pedagogia în ordine. Vor fi preferiți cei cu cunoștințe muzicale.

Măgheruș, la 20 Noembrie 1919.

Ioachim Lainăr,

notar.

Miron Bucsa,

paroh, președinte.

Brașov, în 8 Decembrie 1919.

Aprobat.

Dr. Nicolae Stinghe,
paroh, cond. ofic. prot.

Nr. 411/1919 prot.

389 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului II de învățător la școala noastră confesională din Aciliu, protopopiatul Săliște, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Tel. Rom.»

Emolumentele împreunate cu acest post sunt 460 cor. contribuție dela biserică la salarul fundamental, restul dela stat, 240 cor. banide locuință și 20 cor. relut de grădină.

Alesul, pe lângă instrucția în școala primară, va propune și în școala de repetiție, va conduce Dumineca și sârbătoarea elevii la biserică cântând cu ei răspunsurile liturgice și va forma cor cu elevii și cu adulții.

Concurenții își vor înainta petițiile provăzute cu documentele necesare subsemnatului oficiu protopopesc și înainte de alegere se vor prezenta înaintea poporului în biserică spre a face cunoștință și a-și dovedi dexteritatea în cântare.

Aciliu în 20 Octomvrie 1919.

Emilian Stoica m. p. Nicolae German m. p.

paroh, președinte

inv. notar.

Văzut:

Săliște, la 20 Noembrie 1919.

Dr. Dumitru Borgia
cond. ofic. ppsc.

Nr. 320/919

395 1—2

Publicațiune

Comuna Mohu dă în întreprindere prin licitațiune publică minuendă și verbală împreună cu oferte închise edificarea podului său de peste râul Cibin (lucrare pentru măestri bărdași) în 28 Dec. 1919 p. m. la 3 ore, în cancelaria comunală din Mohu.

Vadiul 5%, după suma oferită sau 2000 cor. pentru licitanți verbali, oferte închise trebuie să înaintate până la deschiderea licitațiunii verbale la primăria comunală. Condițiunile de licitațiune deși și conspectul materialelor să pot vedea în orele oficioase în biroul notarului comunal.

Mohu, la 15 Dec. 1919.

Primăria comunală.

(383) 2—3

Concurs

Pentru întregirea a 2 (două) posturi de învățători la școala confesională ort. română din comuna Sanpetru, protopopiatul Brașovului, să publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român.»

Emolumentele sunt:

1. Salar dela biserică pentru fiecare învățător câte 800 cor. anual, restul dela stat.

2. Cuartir în edificiul școlii pentru ambii învățători:

3. Grădină în natură și un strat pentru legume.

Amândoi învățătorii sunt datori să țină și școala de repetiție și să conducă școlarii Dumineca și sârbătoarea la biserică.

Doritorii au să-și înainteze rugărilor lor conform normelor în vigoare subsem. oficiu protopopesc și să se prezenteze în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică pentru ca să-i cunoască poporul.

Din ședința comitetului parohial ținută la 23 Oct. 1919.

Nicolae Inache
preș. comit.

George Crivăț
not.

Aprobat.

Brașov, în 26/XI 1919.

Dr. N. Stinghe
paroh cond. of. prot.

Nr. 275/1919

(367) 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de învățători la școlile noastre confesionale din parohiile **Borgobistrița** și **Borgojoseni** în protopresbiteratul Bistriței se publică concurs cu termen de 20 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt: salarul prescriș de lege, care se va plăti regulat parte din fondul scolastic a comunei parte ca întregire dela stat; cvartir în natură, grădină și pașal pentru participările la conferențe; competență de lemne.

Reflectanții la aceste posturi își vor înainta cererile susținute cu documentele de calificatiune, în termenul deschis, oficiului protopresbit. ort. român în Bistrița, în care termen se pot prezenta și în comună spre a face cunoștință cu poporul.

Cel ales va fi obligat a instrua elevii și în cântările biserică, a-și conduce în Dumineci și în sârbători la biserică și a cânta cu ei la sfânta liturgie.

Bistrița, 23 Octomvrie (5 Noembrie) 1919.

Oficiul protopresb. ort. rom. în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Gregorin Pletosu,
protopresbiter.

Nr. 478/919

(379) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh din **Cristiș**, parohie de clasa III-a din protopresbiteratul Turda se publică concurs cu termen de 30 zile în «Telegraful Român.»

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat, locuință în natură și porțiune canonică corespunzătoare.

Concurenții vor avea să-și prezenteze cererile concursuale, instruite în ordine, în termenul indicat, subsemnatului oficiu protopresbiteral și pe lângă încuviințarea subscrisului se vor putea înfățișa în parohie în vre-o Duminecă sau sârbătoare spre a sluji, predica și a face cunoștință cu poporul.

Turda, la 16 Noembrie 1919.

Oficiul protopresbiteral ort. român, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Iovian Murășianu
protopop.